

Het Straatnamen-abc

Dukaat

Tussen Bosschewg en Braspenning

De dukaat (van het Italiaans: ducato) is een gouden munt, die oorspronkelijk afkomstig is uit de Republiek Venetië. De dukaat verschijnt daar voor het eerst in 1284, ten tijde van de doge Giovanni Dandolo en zal tot in de 18e eeuw in ongewijzigde vorm gebruikt worden.

De beeldenaar van de Venetiaanse dukaat toont aan de ene zijde de doge in geknielde houding voor de evangelist Marcus, aan de andere zijde een afbeelding van Jezus. Het gewicht van de munt is 3,494 gram en het goudgehalte is 0,983.

In navolging van de Venetiaanse dukaat wordt de munt ook elders in Europa geslagen, waaronder de Duitse en Oostenrijkse staten en Hongarije, waarbij hetzelfde gewicht en goudgehalte wordt gebruikt.

Ook in de Nederlanden wordt de munt geslagen vanaf 1586. De voorzijde van de munt toont een ridder met een zwaard en pijlenbundel, de achterzijde bevat een tekst. De waarde is ruim 5 gulden. De dukaten worden in verschillende provincies geslagen tot 1808. Vervolgens blijft hij in gebruik als handelsmunt (negotiepenning), geslagen in 's Rijks Munt te Utrecht en ook in Brussel van 1824 tot 1830. De munt heeft niet de status van wettig betaalmiddel, de overheid garandeert slechts gewicht en goudgehalte van de munt. Tot 1982 kunnen zowel particulieren als de staat zelf opdracht geven aan 's Rijks Munt tot aanmunting van gouden dukaten. De particulier dient ten minste 10 kilo goud te laten vermunten, de minimale oplage bedraagt dus 3.605 stuks (bijvoorbeeld de jaargang 1960). Sinds 1982 mag alleen de staat nog dukaten laten slaan. Particulieren kunnen deze dukaten aanschaffen, bijvoorbeeld ter herinnering aan een

bijzonder jaar.

De Nederlanden kennen ook een zilveren dukaat. Deze is in gebruik van 1659 tot 1816. Deze heeft een waarde van de voormalige rijksdaalder (50 stuivers) en wordt ook al snel zo genoemd. In de huidige muntwet is deze zilveren dukaat (weer) opgenomen, maar zonder de status van wettig betaalmiddel.

Christ van Eekelen, Heemkunde Boxtel